

Ferenczhalmy Zsófia: Beszámoló a 2014 novemberi Autism Europe találkozó alkalmával szervezett „Autizmus és foglalkoztatás” minikonferenciáról

Torinóban tartotta éves rendes találkozóját az Autism Europe Tanácsa. Mivel a 2014-es év során a foglalkoztatás volt a kiemelt téma, így ezúttal az AE operatív ülését egy Autizmus és foglalkoztatás címmel megrendezett minikonferencia kísérte.

A konferencián elhangzott előadásokból néhány érdekességet emelek ki, a prezentációk a következő linken érhetők el:

<http://www.autismeurope.org/espace-membre/presentations-from-the-2014-conference-on-employment-turin>

Az Autism Europe két kiadványt is készített autizmus és foglalkoztatás témában. Az egyik az európai jogi környezetről nyújt áttekintést, a másik pedig jó példákat ismertet. Ez utóbbi füzetbe bekerült a Salva Vita Alapítványról készült bemutatkozó anyag is.

Foglalkoztatás témakörben két projektet is futtat az Autism Europe. Egyik a *JoTraDi*, ami egy sikeres olaszországi példára építve tanárok, oktatók és trénerok képzését biztosítja, hogy fogyatékkal élők mellett „job coach”-ként tudjanak működni. A másik program a *Count Me In*, ami a művészeti és kulturális területen működő intézményekben segíti a fogyatékkal élők alkalmazását.

Gondolatok néhány elhangzott előadásból

Evelyne Friedel, francia jogász és egyben az AE egyik alelnöke az autizmussal élők munkához és oktatáshoz való jogairól tartott előadást. Elmondta, hogy felmérések szerint jelenleg az autizmussal élő felnőtt emberek 76-90%-ának nincs munkája, pedig igazolt, hogy a tanulás és a munka révén a társadalom sokkal aktívabb és önállóbb részeseivé válhatnak. Felhívta a figyelmet, hogy többen félreértelmezik az ENSZ Fogyatékkal élő Személyek Jogairól szóló Egyezményének a munkavállalás és oktatás szempontjából fontos 24. és 27. cikkeit, amikor azt állítják, hogy az Egyezmény csak az inklúzióról szól. Ezzel szemben a védett munkahely intézménye és a speciális oktatáshoz való jog ugyanúgy része az ENSZ Konvenciónak.

Carol Povey, a NAS ügyvezetője (a brit National Autistic Society rendezte 2016 szeptemberében a XI. Autism Europe Kongresszust) kiemelte, hogy az általuk működtetett támogatott foglalkoztatás program kezdeti magasabb költségei idővel csökkennek és a résztvevőknek javul az állásmegtartási képessége, csökkennek az autizmussal járó viselkedési problémák és a kivitelezési nehézségek. Programjukban részt vesz a

- Goldman Sachs, ahol évente mintegy 15 autista munkavállalónak biztosítanak fizetett időszakos munkát, akik ezután szinte kivétel nélkül találnak teljes munkaidős állást, és a
- Brisco Cares, akik már harmadik éve biztosítanak 28 hetes munkavállalói programjukban évente 6 autizmussal élőknek munkát 5 különböző londoni hotelben és most tervezik kiterjeszteni országossá a programot.

Támogatott foglalkoztatási programjukban felkészítik az autizmussal élő munkavállalót az önéletrajz megírására, az interjúra, a munkahelyi szociális környezetbe történő beilleszkedésre, a váratlan helyzetek kezelésére, segítenek kiválasztani a megfelelő munkakört és a fogadó szervezetet is „érzékenyítik”.

A torinói **L'Oreal** gyár – ahol látogatást is tettünk – együttműködve autizmussal foglalkozó szakemberekkel, indított egy programot, melynek során fél éven át foglalkoztatnak autizmussal élő munkavállalókat, munkahelyi tutori támogatással. A gyár maga jól áttekinthető folyamatokkal és terekkel működik, sok vizuális megsegítéssel, így jó terep volt autizmussal élők inklúziójára. A program keretében meghatározták azokat a munkafázisokat, amelyeket az autizmussal élő munkavállalók leginkább el tudnak végezni, egy állandó segítséget biztosítottak a kiválasztott embereknek és felkészítették a kollégákat is a program keretében érkező munkatárs fogadására. A modellt úgy dolgozták ki, hogy más vállalatok is alkalmazni tudják.

A **Passwerk** nevű cég a Belgiumban található Berchem városban működik. Elsősorban szofverteszteléssel és minőségbiztosítással foglalkozik. Fő tevékenysége, hogy különböző IT szektorbeli cégekhez kölcsönöz ki autizmussal élő munkavállalókat időszakos munkákra, akiket egy „jobcoach” kísér a munkabajutástól a feladatkvitelezésen át a szociális kapcsolatok kiépítéséig. Ő az, aki előzetesen felkészíti a leendő kollégákat is a befogadásra. Jelenleg 40 autista munkavállalót foglalkoztatnak, akiket 6 segítő támogat.